Europos Parlamentas
2019-2024

PRIIMTI TEKSTAI

P9_TA(2023)0460

Tolesnė įmonių apmokestinimo taisyklių reforma

2023 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tolesnės įmonių apmokestinimo taisyklių reformos (2022/2146(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 3 d. Tarybos direktyvą 2003/49/EB dėl bendros apmokestinimo sistemos, taikomos palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimams tarp skirtingų valstybių narių asocijuotų bendrovių[1] (Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyva),

– atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyvą 2011/96/ES dėl bendrosios mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių patronuojančioms ir dukterinėms bendrovėms[2] (Patronuojančių ir dukterinių bendrovių direktyva),

– atsižvelgdamas į 2016 m. liepos 12 d. Tarybos direktyvą (ES) 2016/1164, kuria nustatomos kovos su mokesčių vengimo praktika, tiesiogiai veikiančia vidaus rinkos veikimą, taisyklės[3] (Kovos su mokesčių vengimu direktyva I, KMVD I), ir 2017 m. gegužės 29 d. Tarybos direktyvą (ES) 2017/952, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2016/1164, kiek tai susiję su trečiųjų valstybių mokestinės tvarkos neatitikimais[4] (KMVD II),

– atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyvą 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ir panaikinančią Direktyvą 77/799/EEB[5] (Direktyva dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje, 1-oji DAB), 2014 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvą 2014/107/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2011/16/ES nuostatos, susijusios su privalomais automatiniais apmokestinimo srities informacijos

---

1 OL L 157, 2003 6 26, p. 49.
2 OL L 345, 2011 12 29, p. 8.
3 OL L 193, 2016 7 19, p. 1.
4 OL L 144, 2017 6 7, p. 1.
5 OL L 64, 2011 3 11, p. 1.

mainais[1] (2-oji DAB), 2015 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyvą (ES) 2015/2376, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2011/16/ES nuostatos, susijusios su privalomais automatiniais apmokestinimo srities informacijos mainais[2] (3-ioji DAB), 2016 m. gegužės 25 d. Tarybos direktyvą (ES) 2016/881, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2011/16/ES nuostatos dėl privalomų automatinių apmokestinimo srities informacijos mainų[3] (4-oji DAB), 2016 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyvą (ES) 2016/2258, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2011/16/ES nuostatos, susijusios su mokesčių institucijų prieiga prie kovos su pinigų plovimu informacijos[4] (5-oji DAB), 2018 m. gegužės 25 d. Tarybos direktyvą (ES) 2018/822, kuria dėl privalomų automatinių apmokestinimo srities informacijos, susijusios su praneštinais tarpvalstybiniais susitarimais, mainų iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES[5] (6-oji DAB), ir 2021 m. kovo 22 d. Tarybos direktyvą (ES) 2021/514, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje[6] (7-oji DAB),

– atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 10 d. Tarybos direktyvą (ES) 2017/1852 dėl mokestinių ginčų sprendimo mechanizmų Europos Sąjungoje[7] (ES ginčų sprendimo direktyva),

– atsižvelgdamas į 2021 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2021/2101, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2013/34/ES, kiek tai susiję su tam tikrų įmonių ir filialų pelno mokesčio informacijos atskleidimu[8] (Viešų ataskaitų pagal šalis teikimo direktyva),

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 14 d. Tarybos direktyvą (ES) 2022/2523 dėl visuotinio minimalaus tarptautinių įmonių grupių ir didelių vietos subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje[9] (Antrojo ramsčio direktyva),

– atsižvelgdamas į dar nepriimtus Komisijos pasiūlymus, ypač dėl bendros pelno mokesčio bazės (COM(2016)0685), bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (COM(2016)0683) ir skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo teisės aktų rinkinio (COM(2018)0147 ir COM(2018)0148), taip pat į Parlamento pozicijas dėl šių pasiūlymų,

---

1 OL L 359, 2014 12 16, p. 1.
2 OL L 332, 2015 12 18, p. 1.
3 OL L 146, 2016 6 3, p. 8.
4 OL L 342, 2016 12 16, p. 1.
5 OL L 139, 2018 6 5, p. 1.
6 OL L 104, 2021 3 25, p. 1.
7 OL L 265, 2017 10 14, p. 1.
8 OL L 429, 2021 12 1, p. 1.
9 OL L 328, 2022 12 22, p. 1.

– atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 15 d. Komisijos komunikatą „Siekiant veiksmingesnės ir demokratiškesnės ES mokesčių politikos sprendimų priėmimo tvarkos“[1] ,

– atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 15 d. Komisijos komunikatą „Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija“ (COM(2020)0312),

– atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 18 d. Komisijos komunikatą „21-ojo amžiaus verslo apmokestinimas“ (COM(2021)0251),

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 22 d. Komisijos komunikatą „Būsimi nauji ES biudžeto nuosavi ištekliai“[2] ,

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 22 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje (COM(2021)0823), taip pat į Parlamento poziciją dėl šio pasiūlymo[3],

– atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 20 d. Komisijos komunikatą „ES biudžetas. Komisija skelbia pakoreguotą naujos kartos nuosavų išteklių paketą“[4],

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 6 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas,

– atsižvelgdamas į 2022 m. sausio mėn. atliktą Komisijos tyrimą „Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement: final report“ (liet. „MVĮ mokestinių prievolių vykdymo išlaidos: atnaujinta ir papildyta galutinė ataskaita“),

– atsižvelgdamas į Konferencijos dėl Europos ateities galutinių rezultatų ataskaitą ir į 2022 m. gegužės 4 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl tolesnių veiksmų dėl Konferencijos dėl Europos ateities išvadų[5],

– atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 11 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl taisyklių, kuriomis reglamentuojama įsiskolinimui palankų mokestinį iškraipymą mažinanti lengvata ir galimybės atskaityti palūkanas įmonių pelno mokesčio tikslais ribojimas, nustatymo (COM(2022)0216),

– atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 6 d. Tarybos reglamentą 2022/1854 dėl skubios intervencijos, skirtos didelėms energijos kainoms mažinti,

– atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 13 d. Komisijos kvietimą teikti

---

1 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/IP_19_225.
2 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/ip_21_7025.
3 OL C 479, 2022 12 16, p. 89.
4 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/ip_23_3328.
5 OL C 465, 2022 12 6, p. 109.

informaciją dėl poveikio vertinimo, susijusio su pasiūlymu dėl Tarybos direktyvos „Verslas Europoje. Pajamų apmokestinimo sistema (BEFIT)“,

– atsižvelgdamas į Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen kalbą, pasakytą 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento plenariniame posėdyje dėl pasirengimo 2022 m. spalio 20–21 d. Europos Vadovų Tarybos posėdžiui,

– atsižvelgdamas į Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen kalbą apie Sąjungos padėtį, pasakytą 2022 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento plenariniame posėdyje,

– atsižvelgdamas į 2023 m. Komisijos ataskaitas pagal šalis įgyvendinant Europos semestrą,

– atsižvelgdamas į 2023 m. kovo 16 d. Komisijos komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“ (COM(2023)0168),

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę ataskaitą dėl apmokestinimo 2023 m.[1],

– atsižvelgdamas į 2023 m. kovo 23 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,

– atsižvelgdamas į savo 2021 m. spalio 7 d. rezoliuciją dėl ES politikos, susijusios su žalinga mokesčių praktika, reformos[2] (įskaitant Elgesio kodekso grupės reformą),

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. vasario 15 d. rezoliuciją dėl nacionalinių mokesčių reformų poveikio ES ekonomikai[3],

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. kovo 10 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo remiant ekonomikos atgaivinimo strategiją (EP veiksmai, susiję su liepos mėn. Komisijos veiksmų planu ir jo 25 iniciatyvomis PVM, verslo ir individualaus apmokestinimo srityse)[4],

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl Europos išskaičiuojamojo mokesčio sistemos[5],

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. spalio 4 d. rezoliuciją „Naujų technologijų poveikis apmokestinimui. Kriptografija ir blokų

---

1 https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/economic-analysis-taxation/annual-report-taxation_en.
2 OL C 132, 2022 3 24, p. 167.
3 OL C 342, 2022 9 6, p. 14.
4 OL C 347, 2022 9 9, p. 211.
5 Europos Parlamentas, *Pranešimas dėl Europos išskaičiuojamojo mokesčio sistemos,* 2022 m. vasario mėn.

grandinė“[1],

– atsižvelgdamas į 2013 m. liepos 19 d. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EPBO) veiksmų planą dėl mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS),

– atsižvelgdamas į Komisijos tyrimus dėl agresyvaus mokesčių planavimo rodiklių[2],

– atsižvelgdamas į 2015 m. spalio mėn. EBPO ir G20 BEPS galutines ataskaitas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 8 d. EBPO ir G20 BEPS įtraukios sistemos pareiškimą dėl dviejų ramsčių sprendimo ekonomikos skaitmeninimo keliamiems mokestiniams uždaviniams spręsti, prie kurio 2022 m. gruodžio 16 d. buvo prisijungę ir kuriam buvo pritarę 138 nariai iš 141,

– atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 14 d. EBPO ir G20 įtraukios sistemos priimtus ataskaitų dėl pirmojo ir antrojo ramsčių projektus, taip pat į 2020 m. spalio 12 d. EBPO ekonominės analizės ir poveikio vertinimo „Tax Challenges Arising from Digitalisation – Economic Impact Assessment“ (liet. „Su skaitmeninimu susijusios mokesčių problemos. Ekonominio poveikio vertinimas“) rezultatus,

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 20 d. EBPO ir G20 BEPS įtraukios sistemos antrojo ramsčio pavyzdines taisykles dėl 15 proc. visuotinio minimalaus mokesčio įgyvendinimo šalių viduje,

– atsižvelgdamas į EBPO ir G20 mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) įtraukios sistemos pareiškimą dėl dviejų ramsčių sprendimo ekonomikos skaitmeninimo keliamiems mokestiniams uždaviniams spręsti, prie kurio 2021 m. lapkričio 4 d. buvo prisijungę ir kuriam buvo pritarę 137 nariai iš 141,

– atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl greitesnio ir saugesnio išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo (COM(2023)0324),

– atsižvelgdamas į 2022 m. rugpjūčio 16 d. Jungtinių Amerikos Valstijų

---

1 OL C 132, 2023 4 14, p. 15.

2 „Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report“ (liet. „Agresyvaus mokesčių planavimo ir rodiklių struktūros tyrimas. Galutinė ataskaita“, 2016 m. sausio 27 d. leidinys apmokestinimo klausimais Nr. 61), „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates“ (liet. „Mokesčių planavimo poveikis tolesnėms veiksmingoms mokesčių normoms“, 2016 m. spalio 25 d. leidinys apmokestinimo klausimais Nr. 64) ir „Aggressive tax planning indicators – Final Report“ (liet. „Agresyvaus mokesčių planavimo rodikliai. Galutinė ataskaita“, 2018 m. kovo 7 d. leidinys apmokestinimo klausimais Nr. 71).

viešąjį įstatymą 117-169, vadinamąjį Infliacijos mažinimo įstatymą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A9-0359/2023),

A. kadangi valstybės narės gali laisvai formuoti savo ekonominę politiką ir ypač mokesčių politiką, – tai garantuojama pagal ES sutartis – visų pirma pagal jose įtvirtintą vienbalsiškumo principą; kadangi gerai veikianti mokesčių sistema atitinka valstybių narių interesus siekiant užtikrinti tinkamą mokesčių surinkimą; kadangi nepaisant to, jog už mokesčių politiką iš esmės atsakingos valstybės narės, bendrojoje rinkoje nustatant mokesčių politiką reikalingas koordinavimas ir bendradarbiavimas tarp valstybių narių ir ES lygmeniu, kad būtų galima toliau didinti bendrosios rinkos integraciją, vengti ekonominių iškraipymų ir užkirsti kelią žalingai mokesčių konkurencijai;

B. kadangi mokesčių politika pagal Sutartis priklauso nacionalinei kompetencijai, o mokesčių suverenumas yra esminis ES teisinės sistemos principas; kadangi vienbalsiškumą, kaip numatyta Sutartyse, turi atsverti labai didelė valstybių narių atsakomybė ir jis turi atitikti lojalaus bendradarbiavimo principą, grindžiamą Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 dalimi; kadangi ši pirminės teisės sistema sudaro sąlygas aukšto lygio ES valstybių narių teisėkūros koordinavimui ir administraciniam bendradarbiavimui; kadangi toks koordinavimas ir bendradarbiavimas reikalingi siekiant išsaugoti bendrosios rinkos vientisumą ir sąžiningą bei skaidrią mokesčių konkurenciją;

C. kadangi teisingos ir veiksmingos mokesčių sistemos sąvoka nebūtinai reiškia didesnį bendrą apmokestinimo lygį;

D. kadangi Europos piliečiams sunku sudurti galą su galu ir kadangi vis didesnį poveikį patiria ne tik mažas pajamas gaunantys namų ūkiai, bet ir vidurinioji klasė, o nemažai įmonių susiduria su įvairiais iššūkiais; kadangi kitos įmonės, ypač energetikos sektoriuje, gavo nenumatyto pelno;

E. kadangi 2021 m. lapkričio 4 d. 137 iš 141 EBPO ir G20 BEPS įtraukios sistemos narių, įskaitant visas ES valstybes nares, susitarė dėl tarptautinės mokesčių sistemos reformos taikant dviejų ramsčių sprendimą ekonomikos skaitmeninimo keliamiems mokestiniams uždaviniams spręsti, be kita ko, nustatydamos daugiašalius pelno perkėlimo apribojimus;

F. kadangi, kaip matyti iš Komisijos ataskaitos „MVĮ mokestinių prievolių vykdymo išlaidos: 2022 m. sausio mėn. atnaujinta ir papildyta galutinė ataskaita“, šiuo metu beveik visos Europos Sąjungos (27+1 ES valstybių narių) nefinansinio verslo sektoriaus

įmonės (99,8 proc.) yra MVĮ, jose sukuriama du trečdaliai visų 28 ES valstybių narių darbo vietų (66,6 proc.) ir šiek tiek mažiau nei trys penktadaliai (56,8 proc.) nefinansinio verslo sektoriaus sukuriamos pridėtinės vertės;

G. kadangi rengiant BEPS veiksmų planą EBPO ir G20 BEPS įtraukioje sistemoje daugiau kaip 139 valstybėms ir jurisdikcijoms daugeliu klausimų, susijusių su kova su mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu, pavyko pasiekti konsensusą;

H. kadangi agresyvus mokesčių planavimas gali daryti poveikį mokesčių mokėtojams, kurie laikosi mokestinių prievolių vykdymo taisyklių, ir įmonių konkurencingumui bei mokestinių pajamų stabilumui; kadangi agresyvus mokesčių planavimas ir žalinga mokesčių konkurencija gali daryti neigiamą poveikį bendrosios rinkos veikimui;

I. kadangi ES rodė pavyzdį perkeldama tarptautinius susitarimus į direktyvas, taip pagerindama koordinavimą ir ES kovą su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu; kadangi EBPO BEPS veiksmų planas valstybėse narėse buvo įgyvendindamas skirtingai;

J. kadangi Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas) toliau dirbo savo darbą, siekdama nustatyti ir pažaboti žalingas valstybių narių mokesčių priemones; kadangi 2022 m. lapkričio 8 d. finansų ministrai susitarė sugriežtinti elgesio kodeksą; kadangi atrodo, jog kai kurios įmonės rado būdą prisitaikyti prie naujų mokesčių taisyklių ir gali taikyti agresyvaus mokesčių planavimo schemas; kadangi 2015 m. EBPO ir G20 dalyvaujančios šalys patvirtino galutinį BEPS dokumentų rinkinį, kuriuo siekiama tarptautinės mokesčių sistemos reformos, skirtos mokesčių vengimo problemai išspręsti;

K. kadangi vidutinis nominalus įmonių pelno mokesčio tarifas ES valstybėse narėse sumažėjo nuo 35 proc. 1995 m. iki 21,2 proc. 2023 m.;

L. kadangi 2023 m. birželio mėn. 143 jurisdikciją turintys subjektai, įskaitant visas ES valstybes nares, susitarė dėl tarptautinės mokesčių sistemos reformos taikant dviejų ramsčių sprendimą;

M. kadangi 2020 m. gruodžio 16 d. teisiškai privalomame tarpinstituciniame susitarime numatyta įgyvendinti naujų išteklių naudojimo veiksmų gaires; kadangi 2021 m. gruodžio mėn. Komisijos pasiūlyti nauji nuosavi ištekliai skirti daliai pagal priemonę „NextGenerationEU“ pasiskolintų lėšų grąžinti; kadangi 2023 m. birželio mėn. Komisija pasiūlė su įmonių sektoriumi susijusius nuosavus išteklius;

N. kadangi mokesčių politikos susiskaidymas, sudėtingumas ir netinkamas skaitmeninimas sudaro įvairių kliūčių įmonėms, įskaitant MVĮ darbuotojus, savarankiškai dirbančius asmenis ir darbuotojus, bendrojoje rinkoje sukuria teisinį netikrumą, biurokratiją, dvigubo

apmokestinimo riziką, taip pat sukelia sunkumų susigrąžinant mokesčius; kadangi dėl šių kliūčių bendrojoje rinkoje nenoriai imamasi tarpvalstybinės ekonominės veiklos; kadangi šioms kliūtims įveikti reikalingas daugiašalis valstybių narių bendradarbiavimas ir skubus valstybių narių skaitmeninių sprendimų, kuriais supaprastinamos ir sumažinamos įmonių mokestinių prievolių vykdymo išlaidos, įgyvendinimas; kadangi suskaidyta mokesčių politika taip pat kelia riziką mokesčių administratoriams, pvz., visiško neapmokestinimo ir arbitražo galimybių riziką (mokesčių planavimas); kadangi kai kurios valstybės narės yra parengusios sistemas, kurias taikant mokesčiai būtų mažesni nei nacionaliniai nominalūs tarifai ir dėl kurių MVĮ galėtų atsidurti nepalankioje konkurencinėje padėtyje;

O. kadangi dėl žalingos mokesčių praktikos valstybės narės toliau praranda mokestines pajamas ir kadangi skaičiuojama, jog dėl tokios praktikos prarastų ES mokestinių pajamų suma per metus sudaro nuo 36–37 mlrd. EUR iki 160–190 mlrd. EUR; kadangi dėl politikos susiskaidymo didėja mokesčių administratorių vykdymo užtikrinimo sąnaudos;

P. kadangi kai kurių energetikos sektoriaus įmonių nenumatytam pelnui buvo taikomas solidarumo įnašas;

Q. kadangi ES socialinėje rinkos ekonomikoje tinkamas mokesčių lygis, taip pat paprasti ir aiškūs mokesčių įstatymai neturėtų iškraipyti ekonominės veiklos vykdytojų sprendimų priėmimo; kadangi patikima mokesčių politika turėtų remti darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą bei didinti ES ir jos valstybių narių konkurencingumą;

R. kadangi tokia suskaidyta mokesčių politika turi būti mažinama didinant koordinavimą ir bendradarbiavimą, taip pat valstybėms narėms prisiimant aiškų įsipareigojimą sparčiai ir kompetentingai perkelti apmokestinimo srities direktyvas į nacionalinę teisę;

S. kadangi daugumoje ES įmonių apmokestinimo sistemų leidžiama taikyti mokesčių lengvatas palūkanų mokėjimams[1]; kadangi nuosavo kapitalo finansavimo išlaidoms, kurios apima dividendų išmokėjimą, panašios lengvatos netaikomos; kadangi įmonės, kurios priklauso nuo nuosavo kapitalo finansavimo, susiduria su struktūriniais sunkumais, ypač jei tai yra naujos ir mažos įmonės, turinčios menkas galimybes gauti kreditą; kadangi dėl šio iškraipymo susidaro palankios sąlygos pernelyg dideliam įsiskolinimui; kadangi įmonėms

---

1 Europos Komisija, *Poveikio vertinimas, pridedamas prie pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl taisyklių, kuriomis reglamentuojamas įsiskolinimui palankaus mokestinio iškraipymo mažinimas ir galimybės atskaityti palūkanas įmonių pelno mokesčio tikslais ribojimas, nustatymo*, (SWD(2022)0145).

taikomos nuosavo kapitalo lengvatos gali turėti įtakos valstybių narių mokestinėms pajamoms, todėl turi būti kruopščiai parengtos;

T. kadangi privačios įmonės, įskaitant MVĮ, atlieka labai svarbų vaidmenį visuomenėje, nes jos yra pagrindinės darbo vietų kūrėjos; kadangi vykdydamos veiklą šios įmonės sukuria darbo galimybes milijonams žmonių, o tai savo ruožtu skatina bendruomenių, kuriose jos veikia, ekonominį ir socialinį vystymąsi; kadangi skatindamos konkurenciją ir inovacijas privačios įmonės skatina efektyvų išteklių paskirstymą, o tai savo ruožtu didina našumą ir skatina ekonomiką augti; kadangi privataus verslo veikla taip pat generuoja valstybei mokestines pajamas, kurios gali būti naudojamos pagrindinėms viešosioms paslaugoms finansuoti; kadangi privačios įmonės kaip pagrindinės darbo vietų kūrėjos atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant ekonominį ir socialinį visuomenių vystymąsi, skatinant pažangą ir gerinant žmonių gyvenimo kokybę;

U. kadangi Komisija paskelbė pasiūlymą dėl vieno mokesčių taisyklių rinkinio verslui Europoje „Verslas Europoje: Pajamų apmokestinimo sistema (BEFIT)“;

V. kadangi Komisijos teisėkūros postūmis mokesčių srityje turėtų apimti aiškius prioritetus, susijusius su kova mokestinio sukčiavimo ir mokesčių vengimo srityse, skatinti administracinį aiškumą, biurokratijos mažinimą ir reikalavimų laikymosi išlaidų mažinimą, visų pirma kiek tai susiję su MVĮ;

1. primena, kad nors mokesčių politika tebėra valstybių narių atsakomybė, bendrojoje rinkoje reikalingas tam tikro lygio bendradarbiavimas ir suderinimas mokesčių srityje, kad ją būtų galima užbaigti, patobulinti ir toliau plėtoti; taip pat pažymi, kad bendras požiūris į mokesčių politiką yra labai svarbus kovojant su žalinga mokesčių konkurencija ir pelno perkėlimu, mokesčių vengimu ir jų slėpimu; atkreipia dėmesį į tai, kad tokiam bendradarbiavimui reikalingas visų valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas ir sąžiningumas;

2. ragina Komisiją ir Tarybą padėti įmonėms gerinti investicijų aplinką ir užtikrinti, kad įmonių apmokestinimo taisyklių būtų paprasta laikytis, kad apmokestinimas būtų tvaresnis ir orientuotas į Europos konkurencingumo didinimą;

3. pabrėžia, kad ES valstybės narės yra visiškai atsakingos už tinkamą mokesčių surinkimą ir turi teisę spręsti dėl savo mokesčių sistemų, sykiu paisydamos bendrosios rinkos ir kitų valstybių narių apmokestinimo teisių; pabrėžia, kad gerai veikiančios mokesčių sistemos ir nacionaliniai mokesčių administratoriai atlieka svarbų vaidmenį surenkant mokesčius ir kad tvarios mokestinės pajamos valstybių narių viešuosiuose biudžetuose yra labai svarbios;

4. atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą dokumentų rinkinį dėl MVĮ mokesčių supaprastinimo ir BEFIT; palankiai vertina 2023 m. kovo

23 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose raginama supaprastinti bendrąją reglamentavimo aplinką ir sumažinti administracinę naštą, ir 2023 m. kovo 16 d. Komisijos komunikatą, kuriame pabrėžiama, kad svarbus vaidmuo remiant augimą ir privačiojo sektoriaus investicijas, visų pirma šalinant mokestines kliūtis tarpvalstybinėms investicijoms, tenka ES mokesčių sistemai, ir kad aktyviu ES vaidmeniu mokesčių politikos srityje siekiama šalinti iškraipymus, užtikrinti gerą bendrosios rinkos veikimą ir užkirsti kelią jos susiskaidymui; pabrėžia, kad ES lygmeniu reikia priimti gerai parengtus sprendimus atsižvelgiant į esamas valstybių narių sistemas ir neužkrauti papildomos, neproporcingos ir nereikalingos naštos įmonėms, ypač MVĮ;

5. pabrėžia, kad labai svarbu kovoti su agresyviu mokesčių planavimu[1] ir mokesčių vengimu, kartu skatinant fiskalinį teisingumą, skaidrumą ir tikrumą; pabrėžia, kad išsprendus mokesčių slėpimo, mokesčių vengimo ir agresyvaus mokesčių planavimo problemas bus gauta papildomų mokestinių pajamų, kurios padės nacionalinėms vyriausybėms išlaikyti tokį mokesčių lygį, kuris bus pakankamas tvariam ekonomikos augimui, ES fiskaliniam patrauklumui ir konkurencingumui užtikrinti;

6. ragina Komisiją priminti valstybėms narėms apie rekomendacijų, susijusių su Europos semestru, įgyvendinimą ir įvertinti nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus agresyvaus mokesčių planavimo požiūriu;

7. pripažįsta ankstesnius ES veiksmus kovojant su mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu, atitinkančius tarptautinius pokyčius EBPO ir G20 lygmeniu; atkreipia dėmesį į daugybę nuo 2011 m. priimtų mokesčių direktyvų, kuriomis ES buvo užtikrintas teisingesnis, paprastesnis ir veiksmingesnis įmonių apmokestinimas ir nustatyta daug mokestinių prievolių, kurias ES turi vykdyti įmonės[2]; pažymi, kad minėtų direktyvų nauda turi būti didesnė už sąnaudas ir kad mokestinės prievolės, kurias ES turi vykdyti įmonės, ypač MVĮ, bei atitinkamos sąnaudos neturi būti neproporcingos; tačiau taip pat pažymi, kad kai kurios direktyvos blokuojamos Taryboje, pvz., direktyva dėl finansinių sandorių mokesčio arba pasiūlymai dėl BPMB ir BKPMB; šiuo aspektu pabrėžia, kad 2018 m. Europos Parlamentas priėmė bendrąją poziciją dėl Bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės direktyvos[3];

8. apgailestauja, kad tam tikrais atvejais valstybės narės skirtingai

---

1 OECD, „Aggressive Tax Planning“.

2 Visų pirma žr. kovos su mokesčių vengimu direktyvas (KMVD I ir KMVD II), Direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje pakeitimus (nuo 1-osios DAB iki 7-osios DAB), Patronuojančiųjų ir dukterinių bendrovių direktyvos peržiūrą, ES ginčų sprendimo direktyvą, Viešųjų ataskaitų pagal šalis teikimo direktyvą arba Antrojo ramsčio direktyvą.

3 Priimti tekstai, P8_TA(2018)0087.

įgyvendino ir taikė mokesčių direktyvas, o tai gali pakenkti tinkamam bendrosios rinkos veikimui ir lemti mokesčių bazių nesuderinamumą, didesnę biurokratiją ir didesnes reikalavimų laikymosi išlaidas; ragina valstybes nares užtikrinti, kad mokesčių direktyvos būtų visiškai perkeltos į nacionalinę teisę ir atitiktų jose nustatytus tikslus; atsižvelgdamas į tai apgailestauja dėl to, kad nacionalinės mokesčių sistemos, mokesčių administratoriai ir apskritai platesnio šalių viešojo administravimo skirtumai daro poveikį reikalavimų laikymosi naštai, visų pirma MVĮ, nes, kaip 2022 m. sausio mėn. pastebėjo Komisija, jos turi laikytis 27 skirtingų mokesčių sistemų reikalavimų; ragina Komisiją atskiroms valstybėms narėms pateikti nuoseklias, teisingas ir aiškias rekomendacijas dėl direktyvų perkėlimo ir dėl veiksmingo jų vykdymo užtikrinimo; ragina valstybes nares ir Europos Komisiją kuo geriau pasinaudoti esamais ES forumais užtikrinant nuoseklų ES mokesčių teisės aktų įgyvendinimą visose valstybėse narėse;

9. pabrėžia, kad mokesčių aplinka, t. y. įmonių apmokestinimas, lemia investicijų sprendimus, todėl ji yra vienas iš veiksnių, turinčių įtakos darbo vietų kūrimui, tvariam ekonomikos augimui ir konkurencingumui;

ES įmonėms, ypač MVĮ, tenkančios reikalavimų laikymosi naštos mažinimas

10. pažymi, kad, Komisijos duomenimis, apskaičiuotos didelių daugiašalių įmonių mokestinių prievolių vykdymo išlaidos sudaro apie 2 proc. sumokėtų mokesčių, o MVĮ – apie 30 proc.; apgailestauja, kad kai kurios valstybės narės taiko mokesčių sistemas, kuriomis tarptautinėms įmonėms ir MVĮ taikomi skirtingi reikalavimai, todėl MVĮ atsiduria nepalankioje konkurencinėje padėtyje; primena, kad MVĮ yra pagrindinis ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo variklis; ragina Europos Komisiją parengti tokią mokesčių politiką, kad ją būtų lengva įgyvendinti mažesnėms įmonėms, sumažinant jų patiriamas išlaidas ir administracines pareigas pagal mokesčių teisės aktus;

11. ragina Komisiją atlikti ES masto mokestinių prievolių vykdymo išlaidų lygio tyrimą pagal valstybes ir bendrą nustatyto scenarijaus vertinimą; taip pat ragina Komisiją atlikus tą vertinimą parengti iniciatyvą, kuria būtų siekiama mažinti dideles reikalavimų laikymosi išlaidas ir stiprinti bendradarbiavimą siekiant sumažinti administracinę naštą;

12. pastebi, kad bendrojoje rinkoje tarpvalstybinės darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų veiklos galimybės administraciniu lygmeniu išlieka sudėtingos dėl apmokestinimo ir socialinės apsaugos aspektų; taip pat pastebi, kad ši problema paaštrėjo daugiau pradėjus dirbti nuotoliniu būdu;

13. ragina Komisiją pateikti bendrą ankstesnių veiksmų, kurių buvo

imtasi įmonių apmokestinimo srityje nuo 2011 m., vertinimą ir paskelbti išsamų poveikio vertinimą bei jame nurodyti, kokių geriausių galimybių esama siekiant sumažinti administracinę naštą įmonėms, ypač MVĮ, nustatyti visus perkėlimo į nacionalinę teisę skirtumus ES ir nurodyti supaprastinimo sritis, taip pat užtikrinti, kad įmonės, kurios jau ir taip patiria sunkumų, turėtų pagrįstą laikotarpį politikai įgyvendinti; atkreipia dėmesį į 2023 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Tarybos prašymą Komisijai atlikti naujų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, be kita ko, dėl apmokestinimo, konkurencingumo patikras ir pabrėžia, kad prireikus pateikti naują pasiūlymą juo turėtų būti padedama užtikrinti sklandų bendrosios rinkos veikimą, jos vientisumą ir vienodas sąlygas bei nesudaryti neproporcingos naštos įmonėms; ragina Komisiją naujuose mokesčių srities pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų taip pat atsižvelgti į jų suderinamumą su atskirose valstybėse narėse jau taikomais sprendimais (įskaitant skaitmeninius sprendimus), kurie padeda mažinti įmonėms tenkančią naštą;

14. atkreipia dėmesį į 2022 m. gegužės 9 d. Konferencijos dėl Europos ateities rezultatus ir pasiūlymus dėl ES konkurencingumo didinimo ir tolesnio bendrosios rinkos stiprinimo, siekiant užtikrinti tam tikrą mokesčių politikos suderinimo ir koordinavimo lygį valstybėse narėse, kad būtų užkirstas kelias mokesčių slėpimui ir vengimui ir sudaromos sąlygos sėkmingai įmonių veiklai; laukia 2022 m. spalio 19 d. Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen paminėto pasiūlymo ES reglamentavimo sistemoje nustatyti standartinę konkurencingumo patikrą; atkreipia dėmesį į tai, kad rengiant naujus mokesčių teisės aktus turi būti atsižvelgiama į ES ekonomikos konkurencingumo išlaikymą; laikosi nuomonės, kad konkurencingumas turi visapusiškai atitikti esamus ES darbo ir socialinius standartus;

15. palankiai vertina planą „REPowerEU“ ir jo prioritetus ir ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę įtraukti mokesčių priemones, kad būtų paspartintas lėšų panaudojimas, užtikrintas didesnis konkurencingumas ir padedama MVĮ, įmonėms ir pramonės sektoriui pasiekti šios programos tikslus savo pakeistuose nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, kaip siūlė Komisija;

16. atkreipia dėmesį į atnaujintas diskusijas dėl mokesčių paskatų priėmus antrojo ramsčio pavyzdines taisykles, kuriomis užtikrinamas minimalus 15 proc. veiksmingo įmonių pajamų apmokestinimo lygis, ir reaguojant į JAV infliacijos mažinimo įstatymą; ragina Komisiją analizuoti eksperimentavimą su mokesčių lengvatomis, visų pirma atsižvelgiant į persvarstytą ES valstybės pagalbos sistemą; vis dėlto pažymi, kad visi sprendimai turi būti priimami koordinuotai, siekiant išsaugoti bendrosios rinkos veikimą, laikantis konkurencijos teisės aktų ir užkertant kelią tarptautinei konkurencijai dėl subsidijų; pabrėžia, kad mokesčių paskatomis turėtų būti siekiama pritraukti realių investicijų, atsižvelgiant į senėjančios visuomenės keliamus

iššūkius, deramus darbo ir socialinius standartus, taip pat žaliąją ir skaitmeninę pertvarką;

17. pažymi, kad valstybės narės gali svarstyti galimybę vykdyti visiško kapitalo investicijų išlaidų kompensavimo politiką ir nustatyti nuolatines kapitalo lengvatų nuostatas, kad būtų padidintos realios investicijos, visų pirma investicijos į mokslinius tyrimus ir plėtrą, pasiekti klimato srities tikslai ir padedama didinti Europos konkurencingumą; mano, kad visiškas kapitalo investicijų išlaidų kompensavimas turi būti vykdomas koordinuotai, jis turi būti apdairiai parengtas ir rūpestingai administruojamas, kad jis netaptų nepagrįstų mokesčių subsidijų ar piktnaudžiavimo mokesčiais priemone; todėl laikosi nuomonės, kad tokia politika turėtų būti taikoma sykiu užtikrinant nuolatinę stebėseną ir analizuojant šalutinį poveikį;

18. ragina valstybes nares, atsižvelgiant į aukštą infliacijos lygį, palengvinti įmonėms, ypač MVĮ, tenkančią naštą, pvz., taikant laikinas mokestines priemones, skirtas padidėjusių energijos kainų poveikiui sušvelninti, ir panaudoti papildomas pajamas, gautas padidėjus energijos kainoms, tiesioginei ir tikslinei pagalbai pažeidžiamiausiems piliečiams ir viduriniajai klasei, taip pat palengvinti naštą piliečiams ir įmonėms, ypač MVĮ, patyrusiems didelį krizės poveikį;

Antrojo ramsčio susitarimas

19. palankiai vertinai tai, kad pasitelkiant EBPO/G20 įtraukią sistemą pasiektas dviejų ramsčių susitarimas dėl apmokestinimo teisių paskirstymo ir minimalaus ne mažesnio kaip 15 proc. efektyviojo mokesčio tarifo taikymo bendram tarptautinių įmonių pelnui, ir tai, kad priimta Antrojo ramsčio direktyva, kuria tarptautinis susitarimas įgyvendinamas ES teisėje; ragina Komisiją pranešti Parlamentui apie sėkmingą antrojo ramsčio susitarimo ratifikavimo procesą ES nepriklausančiose valstybėse;

20. pastebi, kad įmonėms tenka ne tik vykdyti veiklą nepastovioje verslo aplinkoje ir laikytis vis didesnio ES mokesčių direktyvų skaičiaus reikalavimų, bet ir skirti finansinių ir žmogiškųjų išteklių antrojo ramsčio taisyklių taikymui, tolesnių EBPO rekomendacijų įgyvendinimui ir naujų aiškinimų atskirose valstybėse narėse taikymui; atkreipia dėmesį į 2023 m. rugsėjo 12 d. Komisijos pateiktą dokumentų rinkinį dėl mokesčių supaprastinimo MVĮ, BEFIT ir sandorių kainodaros; tikisi pradėti derybas dėl įvairių dokumentų ir įvertinti antrojo ramsčio taisyklių veiksmingumą ir poveikį, visų pirma atsižvelgiant į numatomus tikslus, sąnaudų ir naudos analizę, kovą su mokesčių slėpimu ir vengimu, žalingą mokesčių konkurenciją ir didesnes mokestines pajamas;

21. pažymi, kad pirmojo ir antrojo ramsčių taisyklės taikomos tik toms tarptautinėms įmonėms, kurių apyvarta viršija atitinkamai

20 mlrd. EUR, o pelningumas – daugiau kaip 10 proc. (ir siekia 750 mln. EUR) ribą; pažymi, kad dėl šios priežasties daugumai įmonių, ypač MVĮ, šis susitarimas netaikomas; atkreipia dėmesį į Komisijos pastangas kurti BEFIT remiantis tarptautiniu antrojo ramsčio susitarimu ir ES antrojo ramsčio direktyva;

22. supranta, kad G20 ir EBPO įtraukios sistemos susitarimas buvo numatytas kaip dokumentų rinkinys, kuriuo siekiama, kad abu ramsčiai įsigaliotų vienu metu; atkreipia dėmesį į 2023 m. liepos 11 d. EBPO ir G20 įtraukios sistemos pareiškimą apie rezultatus dėl dviejų ramsčių sprendimo, kuriuo siekiama spręsti dėl ekonomikos skaitmeninimo kylančias mokesčių problemas; apgailestauja, kad pirmasis ir antrasis ramsčiai priimti ne tuo pačiu laiku; tinkamai atsižvelgia į tarptautinį pirmojo ir antrojo ramsčių direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę scenarijų;

23. atkreipia dėmesį į naujausią Elgesio kodekso grupės reformą dėl jos taikymo srities išplėtimo 2022 m.; ragina Komisiją, valstybes nares ir Elgesio kodekso grupę (verslo apmokestinimas) pateikti ankstesnių reformų vertinimą; primena savo 2021 m. spalio 7 d. poziciją dėl mokesčių priemonių, lemiančių žemą apmokestinimo lygį pagal 2 ramstį, įtraukimo į vertinimą;

24. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija svarsto galimybę nustatyti naujus nuosavus išteklius, pagrįstus BEFIT sistema, kai ji bus priimta, pagal 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo (tarpinstitucinis susitarimas)[1]; primena, kad, jei pirmojo ramsčio įgyvendinimas vėluos ir bus atidėtas vėlesnei kadencijai, Komisija įsipareigojo nustatyti skaitmeninį mokestį; atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija pakartojo savo pripažinimą, jog BEFIT taip pat yra svarbi nuosavų išteklių požiūriu;

25. primena, kad Parlamentas jau ne kartą, įskaitant neseniai priimtą rezoliuciją „Nuosavi ištekliai. Nauja ES finansų pradžia. Naujas startas Europai“[2], yra išreiškęs pritarimą naujiems nuosaviems ištekliams, susijusiems su įmonių apmokestinimu, pavyzdžiui, bendrai konsoliduotajai pelno mokesčio bazei (BKPMB), skaitmeninių paslaugų mokesčiui ir – visai neseniai – pirmojo ramsčio nuosaviems ištekliams EBPO įtraukios BEPS sistemos kontekste; be to, primena savo raginimą nustatyti ES masto finansinių sandorių mokestį (FSM) ir kaip papildomą priemonę išnagrinėti galimybę taikyti akcizą bendrovių akcijų išpirkimams, kaip siūloma JAV infliacijos mažinimo akte ir bendroje bei standartizuotoje išskaičiuojamojo mokesčio

---

1 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.
2 Priimti tekstai, P9_TA(2023)0195.

sistemoje;

26. pabrėžia, kad gerai parengti nauji nuosavi ištekliai, pagrįsti pelno mokesčiais, turi būti visiškai suderinami tikslu supaprastinti mokesčių tvarką ir skatinti fiskalinį teisingumą; ragina Komisiją nustatyti, kokia būtų mokesčių taisyklių modernizavimo ir galimais mokesčiais pagrįstų nuosavų išteklių sinergija;

27. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą dėl pereinamojo laikotarpio statistiniais duomenimis pagrįstų nuosavų išteklių, susijusių su įmonių sektoriumi, kuris galėtų būti taikomas tol, kol bus nustatyti nuosavi ištekliai, susieti su BEFIT; mano, kad tokie nuosekliai numatyti nuosavi ištekliai turėtų paskatinti valstybes nares paspartinti derybas dėl BEFIT;

28. pakartoja savo raginimą valstybėms narėms patvirtinti naujus nuosavus išteklius, skirtus priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) skolinimosi išlaidoms padengti, ir kuo greičiau skirti pakankamą finansavimą šios priemonės politikai ir prioritetams;

Supaprastintos ir labiau koordinuotos pelno mokesčio sistemos (BEFIT) kūrimas

29. atkreipia dėmesį į tai, kad BEFIT ir MVĮ lengvatų mokesčių srityje dokumentų rinkinys papildo vienas kitą ir jais abiem siekiama supaprastinti taisykles įmonėms; ragina Komisiją pasiūlyti priemonių, kurios padėtų visoms valstybėms narėms pereiti prie paprastesnės, veiksmingos ir konkurencingos mokesčių sistemos, kad būtų sumažinta įmonėms, ypač MVĮ, tenkanti administracinė našta; pripažįsta, kad grąžinimo procedūrų, atskaitymų ir ginčų nagrinėjimo supaprastinimas yra papildomi administracinės naštos mažinimo sprendimai, ypač MVĮ; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į 2023 m. birželio mėn. Komisijos pasiūlymą dėl greitesnio ir saugesnio išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo (FASTER), kuriuo siekiama skatinti tarpvalstybines investicijas ir padėti užkirsti kelią piktnaudžiavimui mokesčiais vykdant išskaičiuojamojo mokesčio procedūrų reformą, ir ragina skubiai jį priimti ir įgyvendinti;

30. pažymi, kad nuo 1997 m. Verslo apmokestinimo elgesio kodeksas buvo pagrindinė ES priemonė siekiant užkirsti kelią žalingai įmonių konkurencijai mokesčių srityje; pabrėžia, kad pagal šią sistemą valstybės narės turėtų iš naujo įvertinti, iš dalies pakeisti arba panaikinti savo galiojančias mokestines priemones, dėl kurių atsiranda žalinga mokesčių konkurencija, taip pat susilaikyti nuo naujų priemonių įvedimo ateityje; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina 2022 m. lapkričio 8 d. Tarybos išvadas dėl Verslo apmokestinimo elgesio kodekso reformos dėl tikrinamų mokesčių priemonių taikymo srities nagrinėjant žalingą mokesčių praktiką ES; ragina Verslo apmokestinimo elgesio kodekso grupę visapusiškai pasinaudoti persvarstytais įgaliojimais;

31. ragina Tarybą neatidėliojant tęsti derybas dėl UNSHELL pasiūlymo; primena pradinį Komisijos ketinimą ir 2023 m. sausio 17 d. Parlamento poziciją[1];

32. tikisi, kad bus pasiektas laukiamas BEFIT ir HOT poveikis mažinant pelno mokesčio sistemų teisinės sistemos sudėtingumą ir tai atitinkamai padės pritraukti tiesioginių užsienio investicijų, padidinti ES konkurencingumą ir tokiu būdu sumažinti įmonių perkėlimo į ES nepriklausančias valstybes riziką; atkreipia dėmesį į Komisijos komunikatą „21-ojo amžiaus verslo apmokestinimas“, kuriame teigiama, kad „bendros pelno mokesčio sistemos trūkumas bendrojoje rinkoje riboja konkurencingumą (...) ir sukuria nepalankią konkurencinę padėtį, palyginti su trečiųjų šalių rinkomis“; primena, kad paprastesnė sistema taip pat sumažina agresyvaus mokesčių planavimo galimybes;

33. atkreipia dėmesį į Komisijos BEFIT pasiūlymą siekiant parengti naują bendrą ES pelno mokesčio taisyklių sąvadą ir bendrą įmonių pajamų apmokestinimo bazę; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją užtikrinti, kad naujuoju pasiūlymu įmonėms būtų suteikiama aiškumo ir nuspėjamumo bei sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybinei ekonominei veiklai; pabrėžia, kad kiekvienas toks pasiūlymas turi būti rengiamas atsižvelgiant į pasiektus susitarimus arba pasauliniu lygmeniu tebevykstančias diskusijas siekiant apsaugoti ES interesus; pakartoja, kad susitarimai dėl pelno mokesčio sistemų yra veiksmingiausi, kai jie sudaromi pasauliniu lygmeniu;

34. supranta, kad BEFIT iniciatyva yra galimybė spręsti su mokestinių prievolių vykdymu susijusių išlaidų klausimą ir sumažinti administracinę naštą, sykiu padedant kuo labiau sumažinti agresyvų mokesčių planavimą ir skatinti vienodas sąlygas MVĮ; mano, kad mokesčių srityje teisėkūros iniciatyvose turėtų būti siekiama pašalinti spragas, kurios sudaro sąlygas mokesčių slėpimui, vengimui ir sukčiavimui; pažymi, kad siekiant atlikti pakeitimus šioje srityje reikia tęsti su pelno mokesčio sistema susijusį darbą;

35. primena, kad, Parlamento nuomone, norint užsitikrinti politinę paramą pokyčiams, BEFIT iniciatyva turėtų būti remiama politiniu procesu; atkreipia dėmesį į atnaujintą poveikio vertinimo ataskaitą, kurioje paaiškinama patirtis, įgyta įgyvendinant ankstesnes pelno mokesčio iniciatyvas, ir įtraukiamos sąsajos su EBPO dviejų ramsčių metodu;

36. palankiai vertina numatomus BEFIT tikslus, nurodytus Komisijos kvietime teikti informaciją dėl poveikio vertinimo, t. y. didinti įmonių atsparumą mažinant skirtingų nacionalinių mokesčių taisyklių rinkinių sudėtingumą ir atitinkamas reikalavimų laikymosi išlaidas, su kuriomis susiduria tarpvalstybinę veiklą vykdančios ES įmonės, šalinti kliūtis tarpvalstybinėms investicijoms ir didinti bendrosios

---

[1] Priimti tekstai, P9_TA(2023)0004.

rinkos patrauklumą tarptautinėms investicijoms, kurti sąžiningam ir tvariam augimui palankią aplinką sudarant sąlygas administraciniam supaprastinimui ir užtikrinti tvarias mokestines pajamas valstybių narių nacionaliniams biudžetams, nes tai ypač svarbu dabartinėmis sudėtingomis ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis; laikosi nuomonės, kad bendro mokesčių taisyklių sąvado įgyvendinimas galėtų padėti sumažinti žalingos mokesčių konkurencijos tarp valstybių narių ir mokesčių vengimo apimtį ir kartu supaprastinti pelno mokesčio taisykles ES;

37. pabrėžia svarbų mokesčių administratorių vaidmenį užtikrinant BEFIT reformos įgyvendinimą; rekomenduoja, kad valstybės narės skirtų pakankamai išteklių, įskaitant mokymą (tam gali būti panaudotos ir būsimos programos „Fiscalis“ lėšos);

38. primena, kad per ankstesnius Sąjungos bandymus apibrėžti bendrą taisyklių sąvadą buvo svarstomi trys veiksniai: darbas, turtas ir pardavimai; atkreipia dėmesį į Komisijos įsipareigojimą, atliekant išsamią pereinamojo laikotarpio taisyklės peržiūrą, įvertinti galimą pakeitimą, kuriuo būtų nustatytas formulėmis grindžiamas BEFIT mokesčio bazės paskirstymas;

39. pažymi, kad visoje ES veiklą vykdančios įmonės turi laikytis skirtingų mokesčių teisės aktų ir bendrauti su skirtingais mokesčių administratoriais; atkreipia dėmesį į idėją vadovautis vieno langelio principu, pagal kurį būtų galima pateikti vieną konsoliduotą mokesčių deklaraciją, – tai būtų priemonė administracinei naštai ir mokestinėms kliūtims bendrojoje rinkoje sumažinti; atsižvelgdamas į tai, ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų diegiant mokesčių mokėtojams naudingą elektroninę duomenų kaupimo sistemą; ragina Komisiją įvertinti, ar siekiant įdiegti vieno langelio principą reikia labiau suderinti pelno mokesčio bazę ir nustatyti teisingo ir veiksmingo apmokestinimo teisių paskirstymo valstybėms narėms formulę; ragina Komisiją įvertinti, ar vieno langelio principas galėtų būti išbandytas bendrojoje rinkoje veikiančioms grupėms, taikant antrojo ramsčio taisykles, o vėliau įtraukiant ir naujas BEFIT taisykles; atsižvelgdamas į tai palankiai vertina 2023 m. kovo 16 d. Komisijos komunikatą (COM(2023)0162), kuriame pabrėžiama vieno langelio principo nauda šalinant kliūtis;

40. mano, kad visos labai didelės ES veikiančios įmonės turėtų būti įtrauktos į būsimo pasiūlymo dėl BEFIT taikymo sritį; ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į konkrečius MVĮ reikalavimus ir kad BEFIT MVĮ nebūtų privaloma, ypač toms, kurios nevykdo tarpvalstybinio verslo; vis dėlto palankiai vertintų bet kokį pasiūlymą, kuriuo mažesnėms įmonėms leidžiama taikyti supaprastintą ir suderintą įmonių apmokestinimo sistemą;

41. pabrėžia, kad įsiskolinimui palankus mokestinis iškraipymas įmonių apmokestinimo srityje, kai įmonėms leidžiama taikyti dideles mokesčių lengvatas palūkanų mokėjimams, tačiau nuosavo kapitalo

finansavimo išlaidoms panašios lengvatos netaikomos, atskleidžia struktūrines problemas, su kuriomis susiduria nuo nuosavo kapitalo finansavimo priklausomos įmonės, nes tai dažnai yra naujos ir mažesnės įmonės, turinčios mažiau galimybių gauti kreditą; atkreipia dėmesį į tai, kad praeityje įmonių nuosavo kapitalo išmokos buvo netinkamai naudojamos vykdant neteisėtą veiklą; atkreipia dėmesį į 2022 m. gegužės 11 d. Komisijos pasiūlymą, kuriame ji įsiskolinimui palankų iškraipymą vertina labiau kaip finansavimo skatinimo priemonę pasitelkiant kapitalo rinkas, o ne finansavimo skolintomis lėšomis paskatų mažinimą, kartu išlaikant valstybių narių atsakomybę mokesčių klausimais, ir atkreipia dėmesį į 2022 m. gruodžio 6 d. Tarybos sprendimą sustabdyti pasiūlymo nagrinėjimą; ragina Tarybą, padedant Komisijai, iš naujo įvertinti šį pasiūlymą ir galbūt atnaujinti derybas dėl jo; pritaria tam, kad į Komisijos pasiūlymą būtų įtrauktos griežtos kovos su mokesčių vengimu nuostatos, įskaitant 5 straipsnyje išdėstytas nuostatas, ir atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares užtikrinti aukšto lygio apsaugą nuo mokesčių bazės erozijos;

42. mano, kad mokesčių tikrumas būtų sustiprintas, jei valstybės narės bendrai sutartų, kokios mokesčių paskatos nėra iškraipančios; ragina Komisiją įvertinti lengvatinio pajamų iš patentų ir kitos intelektinės nuosavybės apmokestinimo režimų veiksmingumą taikant naujos tarpusavio sąveikos požiūrį, apibrėžtą kaip BEPS veiksmų plano dėl žalingos mokesčių praktikos penktas veiksmas;

43. ragina Komisiją ir valstybes nares gerokai padidinti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų biudžetą, kad koordinuotai būtų pasiektas 3 proc. ES BVP tikslas; pabrėžia, kad fiskaliniu požiūriu atsakingai taikomos tikslinės mokesčių paskatos privatiems moksliniams tyrimams ir plėtrai (pavyzdžiui, kaip mokesčių kreditai, didesnės išmokos arba pakoreguoti nusidėvėjimo grafikai) gali padėti padidinti privačias šiems tikslams skirtas išlaidas, kurios dažnai turi ir teigiamą išorinį poveikį; pabrėžia, kad reikėtų reguliariai atlikti tokio teigiamo išorinio poveikio analizę ir pakoreguoti arba panaikinti tas paskatas, jei jos neduoda numatyto rezultato; atkreipia dėmesį į vertinimą, kad tokios paskatos yra veiksmingesnės MVĮ, jei jos grindžiamos išlaidomis[1]; pabrėžia, kad tokios mokesčių paskatos turi griežtai atitikti galiojančius teisės aktus ir bendrus ES politinius prioritetus; primena, kad, remiantis Europos investicijų banko 2022–2023 m. investicijų ataskaita, 2020 m. įmonių išlaidos moksliniams tyrimams ir plėtrai sudarė tik 1,5 proc. ES BVP, o Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Japonijoje – 2,6 proc.; pažymi, kad dėl šio lėšų trūkumo gali sumažėti ilgalaikis ES konkurencingumas; šiomis aplinkybėmis palankiai vertina 2023 m. kovo 16 d. Komisijos komunikatą, kuriame valstybės narės raginamos skatinti mokslinių

---

1 Mokesčių reikalų pakomitečio klausymas tema „Mokesčių paskatų ir atleidimo nuo mokesčių vaidmuo vykdant įmonių apmokestinimo reformą ir skatinant Europos ekonomikos konkurencingumą“, 2022 m. liepos 11 d.

tyrimų ir inovacijų veiklą; ragina Komisiją pateikti veiksmingiausių ir efektyviausių mokesčių paskatų privatiems moksliniams tyrimams ir plėtrai vertinimą;

44. ragina Komisiją atlikti naujų technologijų naudojimo poveikio vertinimą siekiant pagerinti su mokesčiais susijusių administracinių procedūrų spartą, veiksmingumą, patikimumą, skaidrumą ir atsparumą; supranta, kad atlikusi šį poveikio vertinimą Komisija gali imtis tolesnių veiksmų ir pateikti pasiūlymą stiprinti mokesčių administratorių bendradarbiavimą, pasinaudojant nustatyta gerąja patirtimi, kad būtų sukurta verslui palanki aplinka, kurioje būtų mažiau biurokratijos, reikalavimų laikymosi išlaidų ir administracinės naštos;

°

° °

45. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.